

Anna Kloss

Horodysko, pow. Chełm. Stanowisko I i III

Informator Archeologiczny : badania 5, 175-176

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

sowym podsypie na stoku północno-zachodnim i datowanego w przybliżeniu na X w.¹ Pod nim, na głębokości ca 2,20 - 2,70 m od powierzchni zalegała miejscami w zagłębieniach intensywna warstwa starożytna, wiążąca się z I fazą osadnictwa, datowaną na wczesny i środkowy okres lateński.² Calec osiągnięto na głębokości do 3,20 m od powierzchni.³

W części południowo-zachodniej kontynuowano eksplorację nawarstwień z VI w.⁴ Składała się na nie warstwa skoncentrowana wzdłuż krawędzi miąższości do 30 cm z nieregularnymi paleniskami kamiennymi, zawierająca ceramikę, kości zwierzęce, również w postaci drobnych, skalcynowanych ałanek, bryłki przepalanej masy jaglanej, przśliki, fragmenty osdób brązowych etc.⁵ Częściowe pod nią, a częściowo na stoku zalegały reszalki konstrukcji obronnej - płotu w postaci rozlascowanej polepy, bierwion długości do 2 m, leżących równolegle do krawędzi i szeregów jam po słupach, po oszczędności parszystych.⁶

W rogu południowym odkryto prawdopodobnie ślady przejścia brązowego w postaci skupisk kamieni polnych oraz zespołów jam po słupach, jednak z uwagi na niewielką miąższość nawarstwień i miesany charakter odkrytych tu zabytków /m.in. szczytówki brązowe i saksta żelazna/, reprezentujących wszystkie fazy po XI-XII w.⁷, jego datowanie jest kwestią sporną. Pod warstwą VI w.⁸ stwierdzono starsze nasypy z minimalną zawartością ceramiki starożytnej, w przewadze z okresu lateńskiego.⁹

HORODYSKO, pow.¹⁰ Chełm
Stanowisko I i III

Museum Okręgowe w Lublinie

Badania prowadziła mgr Anna Kless.¹¹ Finansowało Museum Okręgowe w Lublinie.¹² Trzeci sezon badań.¹³ Grodzisko wczesnośredniowieczne /XII - XIV w.¹⁴/

Stanowisko I.¹⁵

Prace były kontynuacją badań prowadzonych w 1967 r.¹⁶ i 1968 r.¹⁷ Miały one na celu dokładne przebadanie wałów grodziska i ich konstrukcję, fos znajdujących się przy obu wałach, międzywale oraz wysoczyznę od strony wschodniej grodziska.¹⁸

W czasie badań¹⁹ ubiegłych latach nie stwierdzono występowania śladów zabudowań w obrębie grodziska.²⁰ Zakończenie działek 35/71 i 37/71 na międzywale miało dokładnie ustalić funkcję samego grodziska.²¹ Ponieważ i w tych wykopach nie natrafiono na ślady zabudowań potwierdza się przypuszczenie o refugialnym przeznaczeniu grodziska.²² Również na działce 38/71, usytuowanej na wysoczyźnie od strony wschodniej grodziska, nie natrafiono na ślady domostw.²³ Wydobyte z w/w działek frag-

menty ceramiki XII-XIV-wieczne oraz ostroga datowana na wiek XIII pozwalają datować grodzisko na wiek XII-XIV.⁴ Chronologię potwierdza grot żelazny XIII-XIV w.⁵ znalezione w działce 34/71 przecinającej wał wewnętrzny grodziska.⁶ Działki 34/87, 34/71, 34a/71, 36/71, 36a/71 przecinające oba wały wraz z fosami pozwoliły stwierdzić, iż były to wały o konstrukcji drewniano-siennej.⁷ Występująca gruba warstwa silnie przepalanej gliny z drobnymi węgielkami drzewnymi oraz z niewielkimi fragmentami przepalonego drewna /w wale wewnętrznym miąższość warstwy wynosiła 150 cm, w wale zewnętrznym około 100 cm/ pozwala przypuszczać, że grodzisko zostało zniszczone przez pożar.⁸

Stanowisko III.⁴

Na północ od wzniesienia "Maczule", na którym znajduje się grodzisko, przy drodze do wsi Nowy Dwór, na wskazanym przez miejscowego rolnika wzniesieniu swym "cmentarsyskiem" usytuowano stanowisko III.⁴ Odległość między stanowiskiem I i III wynosi około 600 m. Założono wykop sondażowy o wymiarach 5 m x 5 m. Celem sprawdzenia informacji, uzyskanych drogą wywiadu, mówiących o istnieniu starego cmentarsyska.⁵ W czasie prowadzenia prac badawczych nie natrafiono na żadne ślady potwierdzenia.⁶

INOWŁÓDZ, pow.: Rawa Mazowiecka patrz średniowiecze

JANKOWO, pow.: Inowrocław patrz okres halstacki

KALISZANY, pow.: Opole Lubelskie Katedra Archeologii Polski KUL
Stanowisko 2

Badania prowadziła mgr Maria Sułowska.⁴ Finansowała Katedra Archeologii Polski KUL.
Pierwszy sezon badań.⁵ Osada XII -XIII w.,
osadnictwo kultury Łużyckiej /brąz/ i ceramiki wstęgowej rytej.⁶

Stanowisko znajduje się na piaszczystej wydmie, która wypełnia zagłębienie w wysokim, wapiennym brzegu doliny Wisły.⁷ Wydma zajęta jest częściowo pod uprawę i zabudowę.⁸ Badania sondażowe /4 wykopy o wymiarach 5 x 1 m/ wykazały, że ceramika wczesnośredniowieczna występuje wyłącznie w związku z cienką warstwą silnie zbielicowanej próchnicy; poniżej znajduje się oalec, na którym rysują się jamy łużyckie ze schyłku epoki brązu lub zalega warstwa kulturowa z ceramiką wstęgową rytą.⁹